Plantaardig

Herfst 2015 31ste jaargang nr. 3

"Plantaardig" is het verenigingsorgaan van

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

Opgericht 22 mei 1984

Postadres: Postbus 91411 2509 EA Den Haag
Bezoekadres: Isabellaland 2320 A 2591 CZ Den Haag

KvK: V40411313

Rekeningnummer: NL05INGB0005004839
t.n.v. vtv Mariahoeve

Website: www.vtvmariahoeve.nl
E-mail: info@vtvmariahoeve.nl

Aangesloten bij:
Haagse Bond van Amateurtuindersverenigingen (HB)
Landelijke organisatie van amateurtuindersverenigingen (AVVN)

Redactie:
Bert Blom (E-mail: redactie@vtvmariahoeve.nl)

Reproductie:
Aegon

Openingstijden complex:
april t/m september van 09.00 tot 20.00 uur
oktober t/m maart van 11.00 tot 16.00 uur

Spreekuur bestuur:
April t/m september iedere 1e en 3e zaterdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur
Oktober t/m maart iedere 1e zaterdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur

In dit nummer:

	Pag.
Onze vrijwilligersorganisatie	3
Bij de voorpagina	4
Uitnodiging / agenda Algemene Ledenvergadering 24 oktober a.s.	5
Gemalen of vermalen worden	6
Waarom valt een vogel niet uit een boom	7
Tuinpaviljoen of Kunstpaviljoen	8
Krentenboompjes	10
Spreekwoordje verkeerd	11
Veilige verlichting	11
Kruiwagens	11
De tuin van Cees en Indra Swanink	12
Miljoenenschuld bij een Bond van Volkstuinders?	13
Zaden liften met vissen mee	14
Zonne-energie op onze tuinen	15
Kindervraag over het eten van hout	16
Arbo onderzoek	17
Natuurlijk Tuinieren	18
"Het paaltje"	19
De Velt-ecotuindagen	19
Snoeien doet niet altijd bloeien	20
Geduld wordt beloond	21
Dorstige uil	22
Alvast voorbereidingen voor de winter	22
Soldatenboontjes	23
Kaderrichtlijn Water (KRW)	24
Ransuilen	25
Leden en vrijwilligers in onze kantine	26
Vakwerk op de tuin	27
Vlinders als graadmeters	29
Het is eindelijk zover!	30
Picknick bij onze vereniging	31
Kinderen uit de buurt op bezoek	32
Kort nieuws	33
Tuintips	36
Werkbeurtenrooster versie september 2015	38
Inleveren kopij voor Plantaardig	39
Donateur worden	39
Adverteerders en sponsoren	40

Onze vrijwilligersorganisatie

Bestuur (bereikbaar via info@vtvmariahoeve.nl)

Udo Teunis	1e voorzitter - lid dagelijks bestuur
Vacant	2e voorzitter
Pascal Schuit	1e Penningmeester - lid dagelijks bestuur
Sigmar van der Vlis	2e Penningmeester (ad interim)
Henk Staal	Bestuurslid
Ineke van der Vlis	Secretaris (ad interim)
Ed Split	Commissaris Openbaar groen – externe relaties
Rob van der Vlis	Bestuurslid (ad interim)

Beheer verenigingsgebouw
Henk Staal

Beheer verenigingswinkel
Henk Staal

Commissie van onderzoek
Bram Franken – An Stoks

Verenigingsblad "Plantaardig"
Bert Blom
(redactie@vtvmariahoeve.nl)

Website
Bart Fennema – Bert Blom
(website@vtvmariahoeve.nl)

Tuincontrole commissie
Vacant

Tuintaxatie commissie
Bram Franken - Hely Split

Bouwcontrole commissie
Theo Velthuysen - Richard Hilgeman

Bouwtaxatie commissie
Theo Velthuysen - Richard Hilgeman

Werkbeurten
Ed Split- Uo Teunis - Pascal Schuit

Natuurlijk Tuinieren
Ed Split (coördinator) – Hely Split – Sient Vingerling – Periklis Skourlis – Doreen Saunders – Jean Otterspoor – Piet van Steijn – Bert Blom – Kor Krul - Zenzi Burgy - Frances Hartmann - Bram Franken - André de Prez - Lucie Huijbregts

Ondersteuning onderhoud groen
Mieke van der Kaaij – Adriana Oele

Speciale dank aan:

Postuum Erelid
Mevrouw F.G. Staal

Ereleden
De heer J.J. Feijen - De heer S.J.A. Vluggen

Leden van Verdienste
Mevr. H. M. Osnabrug, Mevr. H. van der Ende, Mevr. J.G.E. van Roermund,
De heer A. Osnabrug, De heer H. Gordeau

Bij de voorpagina

We hebben een fantastische zomer achter de rug, inclusief een hittegolf! Zelfs een zware regenperiode kon de prachtige zomer niet hinderen.
En wat groeide en bloeide op onze tuinen er alles lustig op los!

Het warme weer zorgde er zelfs voor dat vogels die normaal alleen in warme landen verblijven in ons land werden gezien.
Zo berichtte Vogelbescherming Nederland dat er zelfs kleurrijke "bijeneters" in ons land werden gesignaleerd die normaal gesproken alleen in landen als Spanje, Turkije en Frankrijk te zien zijn.

De komende herfst zal het wat minder 'zonnen' worden op onze tuinen, maar hopelijk blijft het weer nog goed genoeg om lekker te kunnen blijven tuinieren. En ach, mocht het weer toch wat minder zijn kunnen we lekker droog vanuit ons huisje zitten genieten van onze tuin.

De foto die ditmaal onze voorpagina siert geeft alvast een voorproefje Ons tuinlid Sophie Billekens nam deze foto vanuit haar huisje.

Overigens kunnen we nog meer foto's bewonderen van Sophie, want ze is begonnen met een strijd aan te gaan met ..... zichzelf!

Haar doel is om elke dag een foto te maken van iets in haar tuin (nr. 72) en dat maar liefst een jaar lang! Ook als het rotweer is moet ze dus langskomen. Sophie is met deze uitdaging begonnen in augustus dit jaar, dus ze heeft nog even te gaan.

Wij denken dat het haar gaat lukken!

De foto's zijn te zien op *https://instagram.com/explore/tags/sophiesgarden365/*

De redactie.

Volkstuindersvereniging "Mariahoeve"

Het bestuur van Volkstuindersvereniging Mariahoeve nodigt de leden, kandidaat-leden, ondersteunende leden alsmede vertegenwoordigers van de Haagse Bond en het AVVN hierbij uit voor de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 24 oktober 2015 om 14.00 uur in het Tuinpaviljoen. Laat uw stem en inbreng niet verloren gaan! Mocht u verhinderd zijn, geef dan tijdig uw machtiging (hieronder) aan een medelid.

Agenda voor de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 24 oktober 2015 om 14.00 uur in het Tuinpaviljoen.

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Goedkeuring verslag Algemene Ledenvergadering d.d. 18 april 2015 (zie Plantaardig Zomer 2015)
4. Benoeming bestuursleden
   - periodiek aftreden en niet herkiesbaar Henk Staal
   - tussentijds aftredend Jan Stam
   - tussentijds aftredend Anneke Stam
   - Ineke van der Vlis (secretaris)
   - Sigmar van der Vlis (tweede penningmeester)
   - Rob van der Vlis (commissaris)

   Benoeming Tuincontrole Commissie
   - Bram Franken
   - André de Prez
5. Beleidsplan 2016
6. Begroting 2016 en Meerjaren Investeringsplan (MIP) door de penningmeester
7. Vaststellen tuinhuur en contributie 2016
8. Voorstel aanpassing Huishoudelijk Reglement
   - Artikel 4 lid 3 van het Huishoudelijk Reglement
9. Stand van zaken natuurlijk tuinieren door Ed Split
10. Stand van zaken Commissie Herziening Huishoudelijk Reglement
11. Rondvraag en sluiting

Het beleidsplan (punt 5), de begroting en het MIP (punt 6), voorstel tuinhuur en contributie 2016 (punt 7) en het tekstvoorstel voor het HR (punt 8) worden zo spoedig mogelijk na 12 oktober per mail toegestuurd aan alle leden van wie een e-mail adres bekend is. Daarnaast zijn de stukken ter vergadering beschikbaar.

✂----------

M A C H T I G I N G S F O R M U L I E R

De ondergetekende, _____ tuinnummer _____

machtigt hierbij _____ tuinnummer _____

om namens hem/haar een stem uit te brengen tijdens de Algemene Ledenvergadering van zaterdag 24 oktober 2015.

Den Haag, _____ _____
(handtekening)

Gemalen of vermalen worden

De laatste jaren neemt de belangstelling voor vis, het verbeteren van de visstand en vismigratie flink toe.

Dat is vooral het gevolg van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze richtlijn verplicht lidstaten (i.c. waterbeheerders) ecologische doelen voor hun oppervlaktewateren op te stellen en te realiseren. Deze doelen moeten zij formuleren voor algen, waterplanten en macrofauna, maar ook voor soorten en aantallen vissen die horen bij een ecologisch goed functionerend watersysteem. Als de huidige visstand niet voldoet aan de gestelde doelen, moeten waterbeheerders maatregelen nemen.

Het grote aantal waterstaatkundige kunstwerken in Nederland vormt een barrière voor een goede visstand. Een van de mogelijkheden om de visstand te verbeteren is dan ook het verbeteren van vismigratie door het passeerbaar maken van stuwen en gemalen. Zodoende kunnen potentiële leefgebieden worden ontsloten. Naast het verbeteren van de migratiemogelijkheden voor vissen, is ook diervriendelijkheid een drijfveer om gemalen aan te passen.
Voordat gemalen worden aangepast of vervangen, is het belangrijk voldoende inzicht te hebben in de exacte schade die de opvoerwerktuigen in de gemalen (pompen, vijzels e.d.) aan passerende vissen veroorzaken. Ook is het nodig om te kijken welke visveilige alternatieven er zijn en hoe effectief die zijn.
STOWA heeft met het oog hierop een groot onderzoek uit laten voeren om meer inzicht te krijgen in de mate waarin stroomafwaartse vismigratie mogelijk is door opvoerwerken en in de schade die individuele vissen kunnen oplopen bij het passeren van de in deze opvoerwerken aanwezigen opvoerwerktuigen: diverse typen vijzels en pompen.

- Voor meer informatie: www.visadvies.nl/publicaties -

Met dank aan Jan Kempers van Visadvies

-0-

Waarom valt een vogel niet uit de boom als hij rust?

Zelfs een slapende vogel is hartstikke interessant

Klemmechanisme

Vogels die veel in bomen verblijven, hebben speciale evenwichtszintuigen die ervoor zorgen dat ze goed kunnen hippen en klauteren in takken. Verder hebben zij een speciaal klemmechanisme in de poten. Iedere keer als een vogel een sprongetje maakt, buigen de enkels op het moment dat hij neerkomt. Pezen die langs de achterkant van de poot naar de tenen lopen worden dan strak over het gebogen enkelgewricht gespannen, zodat de tenen zich krommen en de vogel zich als het ware vastklemt op de tak. Zolang de vogel op de tak zit blijven zijn tenen, door dit klemmechanisme, gekromd. Zelfs wanneer de vogel slaapt. Komt de vogel overeind, dan ontspannen de pezen weer.

Minder diepe slaap

Vogels slapen meestal veel minder diep dan mensen. Ze kennen REM-slaap, maar verkeren slechts een beperkte tijd van de slaapperiode in REM-slaap.

Vogels kunnen afwisselend met de linker- en rechterhelft van de hersenen slapen. Een oog is daarbij geopend zodat ze waakzaam kunnen blijven.

In het wild slapen vogels buiten de broedtijd vaak in grote groepen (denk aan spreeuwen). Op deze manier kunnen ze langer slapen, omdat in zo'n grote groep er meer vogels zijn die kunnen letten op vijanden.

(Vogelbescherming Nederland)

"Rem slaap"

Het verschijnsel remslaap werd in 1953 door Eugene Aserinsky en Nathaniel Kleitman ontdekt en in het blad Science beschreven. Deze onderzoekers legden ook voor het eerst een verband tussen het waargenomen slaappatroon (zie verder) en dromen. Zij registreerden daarbij het elektro-encefalogram (EEG) en elektro-oculogram (EOG). Kort daarop, in 1958, ontdekte William Dement in de VS dat eenzelfde verschijnsel optrad in het EEG van slapende katten. Dement bedacht hiervoor de term REM. Ongeveer in dezelfde periode had ook Michel Jouvet in Frankrijk de remslaap waargenomen in het EEG van katten. Hij registreerde echter alleen EEG en spieractiviteit. Omdat Jouvet niet, zoals Aserinski en Kleitman oogbewegingen registreerde, legde hij aanvankelijk geen verband met dromen. Jouvet gebruikte ook niet de term remslaap maar paradoxale slaap. Hiermee bedoelde hij de schijnbare tegenstelling tussen een geactiveerd EEG (dat leek op het EEG tijdens de waaktoestand) en het volledig ontbreken van de spierspanning. Jouvet deed later wél de belangrijke ontdekking dat de remslaap wordt gereguleerd door depons, een gebied in de hersenstam.
(Wikipedia)

-0-

Tuinpaviljoen of kunstpaviljoen?

In ons verenigingsgebouw "Tuinpaviljoen" is het niet alleen goed vergaderen en gezellig eten en drinken, maar aan de wanden is steeds meer kunst te zien van onze eigen leden. Ook in de vitrines komen we de meest uiteenlopende bijzonderheden tegen. De moeite waard om eens aandachtig te bewonderen.

Piet en Els van Steijn stelden een bonte verzameling beschikbaar van door hen, tijdens het spitten en graven, gevonden voorwerpen op hun vorige en huidige tuin.

Ook een serie door Els en Piet gemaakte kunststukken, uitgevoerd in zowel hout als steen, is te bezichtigen. (Voor belangstellenden: diverse kunststukken zijn te koop)

ZELFGEMAAKTE VOORWERPEN
PIET EN ELS VAN STEUN
TUIN 62

Krentenboompjes

Als je een boompje zoekt die voldoet aan de volgende criteria: "fraaie herfsttinten, aantrekkelijk voor vogels, eetbare bessen en bijna geen onderhoud nodig", dan is een krentenboompje iets voor jou!

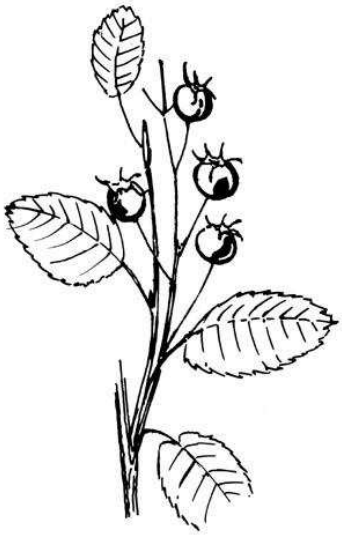

Een krentenboompje. Dit najaar heb je er niks meer aan, maar als je er nú een plaatst, kun je volgend jaar drie keer genieten. En de vogels ook. Da's dus eigenlijk vier keer genieten.

Boom is een groot woord voor de Amelanchier, die tot de rozenfamilie behoort. Het is een heester, in wel 25 varianten, die ettelijke meters hoog en breed kan worden, maar die zich ook heel makkelijk in toom laat houden.

De charme van een struikje of boompje – net hoe je snoeit – is allereerst de bloei in april of vaak al in maart. Een suikerspin van fijne, zoet ruikende bloempjes is het dan. Dat trekt vroege, kleine insecten aan, waar weer nieuwsgierige vogels op af komen. Mussen zijn er als de kippen bij.

Direct na de bloei zie je zich al de vruchtjes vormen: de krenten. Ze kleuren snel van groen naar karmijnrood naar blauwzwart. De besjes zijn eetbaar: zoet maar een tikje melig. Laat ze dus hangen voor de vogels die er trouwens al vóór de uitrijping bij zijn. Het kan druk worden in zo'n struik, zeker met merels en spreeuwen in de buurt.
Makkelijk te snoeien
Alle krenten zijn al geroofd als het blad – al vrij vroeg in het najaar – prachtig verkleurt naar geel, rood, goud en koper. Officieel mag je pas na afvallen van het blad snoeien. Maar de lol van een krentenboompje is dat je hem het hele jaar door te lijf kunt gaan zonder dat-ie het begeeft.

Het voordeel van heel vroeg – kort na de bloei – een aantal takken inkorten is dat ze onder de wond direct nieuwe loten vormen. Die geven het volgend voorjaar dan al bloesem. Wacht je netjes tot in de winter met snoeien, dan vormen zich nieuwe loten in het voorjaar, maar die bloeien pas het jaar daarop.

Een krentenboompje is ook heel geschikt voor een kleine tuin, juist omdat je hem zo goed kunt snoeien. Zelfs tot een soort bonsai-formaat. Deze heester verdraagt volle zon, maar is heel blij met een koele plek in de halfschaduw. Groeit in alle grond, mits die niet drassig is en enige humus bevat.

(Vogelbescherming Nederland)

-0-

Spreekwoordje verkeerd

Mijn ouders hebben mij altijd geleerd "Je vangt meer vliegen met stroop dan met azijn". En daar bedoelden ze natuurlijk mee dat je door aardig te doen meer bereikt dan door lelijk of bijdehand te doen.

Maar laten nou vliegenonderzoekers (ja, ze bestaan echt!) van de Rijksuniversiteit Groningen hebben onderzocht dat het niet waar is.

Azijn lokt vliegen beter dan stroop. Stroop is minder vluchtig en geurt dus minder. De onderzoekers promoveerden aan de Rijksuniversiteit op het vangen van vliegen met licht en geur. Men hield dagenlang vliegen in laboratoriumkamers in de gaten en keek hoe ze reageerden op licht van diverse kleuren en frequenties. Ook werd onderzocht hoe de gevoeligheid van vliegen voor geuren is. De onderzoeker blies pufjes geurstof over de neus van een klem gezette vlieg. Twee piepkleine elektroden maten de activiteit van de reukcellen en vertaalden die in een tikkend geluid. De vliegenneuzen tikten het snelst bij geïsoleerde geurstoffen uit kippenmest, rot vlees, gist en citrus. De eerste drie lokten vliegen aan, citrusgeuren stootten ze juist af.

- Ach, je kunt vliegen ook gewoon laten vliegen. Daar zijn het vliegen voor toch? -

-0-

Veilige verlichting

De laatste klusjes op het gebied van verlichting zijn weer geklaard

Nadat het nieuwe toegangshek is geplaatst was er nog even sprake van een tijdelijke voorziening, maar door de firma van Ginderen is inmiddels de verlichting boven het hek weer keurig aangebracht. Gelijkertijd is er verlichting rondom ons verenigingsgebouw aangebracht zodat we ook in het donker een goed verlichte route hebben van en naar ons verenigingsgebouw.

-0-

Kruiwagens

Soms is er een tekort aan kruiwagens

We hebben een hele rij kruiwagens klaar staan voor gebruik. Maar als 'iedereen' de kruiwagens na gebruik niet direct terug zet, dan grijpt een ander tuinlid mis. Dus gebruik gerust een kruiwagen, daar zijn ze voor, maar zet hem na gebruik gelijk terug.

-0-

De tuin van Cees en Indra Swanink

Een aantal jaren geleden verlieten Cees en Indra hun woonplaats IJsselstein en kwamen in Den Haag terecht.

Beiden een drukke baan (Indra bij Aegon 'om de hoek' en Cees in de logistieke sector onder de rook van het Utrechtse IJsselstein) en dat vraagt om ontspanning. En waar kun je beter ontspannen dan op een volkstuin!

De keuze viel op onze volkstuindersvereniging "Mariahoeve" waar op het einde van het Ooievaarspad een lege tuin uitnodigend op Cees en Indra lag te wachten.

Nadat er eerder al wat fruit-boompjes waren gepoot was het daarna tijd om het nieuwe huisje te bouwen. Gelukkig kregen ze hierbij hulp van ondermeer hun kinderen en schoonzaan. Op het moment dat we de foto's schoten (Indra was helaas niet aanwezig) was Cees net klaar met het aansluiten van het toilet en het keukenblok (vakwerk!).

Cees en Indra, heel veel plezier met jullie nieuwe tuin!

- 0-

Miljoenenschuld bij een Bond van Volkstuinders?

"Een financiële strop dreigt voor vele duizenden hobbytuinders in Amsterdam. Hun overkoepelende Bond van Volkstuinders, waartoe alle 29 Amsterdamse volkstuincomplexen behoren, wacht mogelijk een belastingaanslag van miljoenen euro's"

Dergelijke mededelingen waren er onlangs te lezen in de media.

Je vraagt je dan af hoe dat mogelijk is. Miljoenen euro's betalen aan BTW, voor hoeveel miljoenen euro's moet er dan wel niet zijn omgezet?

De Amsterdamse overkoepelende organisatie van volkstuinders (te vergelijken met onze Haags Bond) heeft naar mijn idee geen omzet.
De aangesloten verenigingen echter wel. En dan praten we over omzet van een kantine, omzet van een tuinwinkel en eventueel het verhuur van de kantine voor vergaderingen, bruiloften of partijen.

De vraag rijst onwillekeurig of je als vereniging zonder enige beperking zo maar horeca, winkelverkoop en zaalverhuur kunt bedrijven.

Het zal duidelijk zijn dat het op verzet stuit als het plaatselijke bedrijfsleven de dupe wordt van (oneerlijke) concurrentie van verenigingen (paracommercie) . Een vereniging heeft immers niet te maken met hoge kosten die het bedrijfsleven wel heeft. Denk hierbij bij voorbeeld aan hoge personeelskosten, opleidingseisen, huur of belastingen. Hierdoor kan een vereniging producten en diensten aanbieden die goedkoper zijn dan bij de regulieren ondernemingen.

Hoewel het per gemeente schijnt te verschillen is het voor verenigingen bijvoorbeeld niet toegestaan om reclame te maken voor hun 'neven activiteiten'. Ook de drank- en horecawet stelt strikte beperkende eisen.

Daarnaast hebben we ook te maken met de belastingdienst. Als een vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK) dan geeft de KvK dit door aan de belastingdienst. De belastingdienst beoordeelt vervolgens voor welke belastingen, zoals bijvoorbeeld de BTW, de vereniging als rechtspersoon belastingplichtig is.

Wat betreft de BTW stelt de belastingdienst grenzen. Omzet van een vereniging is tot ca. € 68.000,= vrij van BTW heffing. En onze vereniging kan er alleen maar van dromen dat we dergelijke bedragen ooit zouden halen!

En die miljoenen schuld van de Amsterdamse tuinverenigingen?

Het lijkt op "een broodje aapverhaal"!

Uiteraard zijn er aan dit artikel van een simpel redacteurtje geen rechten te ontlenen.

-0-

Zaden liften met vissen mee

Via hun darmen kunnen zoetwatervissen plantenzaden veel verder verspreiden dan eerder gedacht. Dit maakt hen opeens 'met stip' belangrijke verbinders van leefgebieden en dus een factor om rekening mee te houden in natuurbeheer en -herstel.

Een onderzoeksteam ontdekte bij het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) dat hun vertering trager werkt bij flinke inspanning. Ook van toepassing op allerlei andere dieren?

"Het maakt voor onze darmen ook uit of we een marathon aan het lopen zijn of voor de tv zitten met een zak chips," legt dierecoloog Casper van Leeuwen uit. De darmen van zoetwatervis de karper blijken in rust anders te werken dan als ze actief zwemmen. Daardoor poepen ze tijdens het zwemmen tot een paar uur later. En laat dat nu net belangrijk zijn voor de natuur!

Net als andere dieren kunnen vissen zaden van planten verspreiden door ze op te eten en ergens anders weer uit te poepen. Veel zaden overleven de reis door de darmen namelijk. Zo bereiken ze nieuwe leefgebieden, zoals stroomopwaarts in rivieren. Hoe ver de zaden kunnen komen? Dat blijkt nu kilometers verder dan gedacht!

Tot nu toe schatten onderzoekers wereldwijd de zaadverspreiding aan de hand van rustende dieren. "Terwijl ze per definitie juist bewegen als ze zaden verspreiden," leggen de onderzoekers de vinger op de zere plek. Voor het eerst berekende het team van het NIOO, de Universiteit van Oslo en Wageningen UR het met de hulp van zwemmende vissen. De karpers mochten zaden van moerasplanten eten en daarna rusten of juist zwemmen. De darmen werkten tijdens het zwemmen één tot twee uur trager, waardoor de vissen pas 'vele kilometers verder' de zaden uitpoepten.

Zoetwatervissen kunnen plantenzaden veel verder verspreiden, en daardoor het landschap beïnvloeden, dan eerder gedacht.

De resultaten zijn waarschijnlijk op meer vissoorten dan alleen de onderzochte karpers van toepassing. En op meer dan alleen zaden: ook allerlei kleine waterbeestjes kunnen waarschijnlijk weer levend een vis verlaten. "Volgende week ben ik op de internationale conferentie Fish Passage 2015 in Groningen," merkt Van Leeuwen op. "Daar bespreken we met een paar duizend mensen het belang van vistrappen in rivieren voor het verbinden van verschillende leefgebieden. We weten nu dus dat dit niet alleen voor trekkende vissen zelf belangrijk is, maar voor het hele zoetwater-ecosysteem."

Hoofdonderzoekers Bart Pollux & Liesbeth Bakker denken nog verder. Het is tijd voor meer opnieuw berekende records, van belang voor natuurbeheer. "Buiten het water wordt er ook van alles verspreid door dieren. Of beweging ook impact heeft op hun darmen? Er is eigenlijk geen reden waarom het daar anders zou werken."

- Met dank aan natuurpunt.nl dat wij dit artikel mochten plaatsen -

-0-

Zonne-energie op onze tuinen

We weten inmiddels dat alle tuinen aansluiten op het lichtnet een te kostbare aangelegenheid is gebleken.

Het gebruik van zonnepanelen op onze tuinen is echter een goed alternatief voor de leden die toch stroom op hun individuele tuin willen hebben.

Ons tuinlid Richard Hilgeman heeft spontaan het initiatief genomen om te inventariseren welke leden er belangstelling hebben voor zonne-energie en te kijken of er bij collectieve inkoop wellicht gunstige voorwaarden zijn te bedingen.

Dus als je interesse hebt voor zonne-energie, of hier meer over wilt weten, meld je dan aan bij Richard op tuin 23 of via mail richardhilgeman@hotmail.com.

-0-

Kindervraag over het eten van hout

Waarom eten sommige dieren hout en wij niet? Leuke vraag! Sommige dieren zoals olifanten, insecten, kevers en houtwormen eten hout en wij mensen niet.

Dat komt omdat die dieren stoffen in hun maag hebben die hout kunnen verteren. Wij mensen hebben die stoffen niet.
Het overgrote merendeel van insecten eet bladeren, maar ook hout. Kever larven bijvoorbeeld eten vaak vermolmd hout, maar zijn er ook soorten die bladeren eten, uitscheiding en gestorven dieren.
Kijk op de tuin maar eens voorzichtig onder een boomstammetje dat op de aarde ligt. Het wemelt er van de insecten. En het (verrotte) hout vinden ze heerlijk en ze kunnen zich ook lekker verstoppen in de kieren van het boomstammetje.

<u>Zoethout</u>
Heb je wel eens gehoord van zoethout? Het zou best kunnen dat je daar nog nooit van hebt gehoord. Maar vraag maar eens aan opa of oma, die kennen het zeker wel. Vroeger, toen er nog niet zoveel soorten snoep te koop was en er ook vaak geen geld was om snoep te kopen, werd zoethout veel door kinderen gegeten. Nou ja, gegeten..... Ze kauwden en zogen er meer op. Eigenlijk net zoals een hond dat doet met een dikke tak. De naam "zoethout" kan wat verwarrend werken, het lijkt namelijk ook op een stukje hout, een takje, maar het zijn juist de wortels van de oudere struiken die worden gebruikt.

Maar opa en oma weten misschien niet alles over zouthout. Het zou leuk zijn als jij aan opa of oma meer kunt vertellen over zouthout. Hier komen wat wetenswaardigheden:
- Zoethout bevat een zoetstof die zo'n 30 tot 50 keer zo sterk is als suiker, maar niet schadelijk is voor de tanden.
- Het sap uit de wortel wordt gebruikt als grondstof voor drop, eventueel samen met het zout salmiak.
- Je kan zoethoutthee in zakjes kopen in de winkel, ook de hele wortels worden soms daar verkocht. Bij een natuurvoedingswinkel of in speciale kruidenwinkels is ook gesneden zoethoutwortel te koop.

<u>Waar kan zoethoutthee bij helpen?</u>

Omdat zoethout ontstekingswerend en pijnstillend werkt op het maag- en darmslijmvlies, kan het helpen bij ontstekingen in de maag en darmen. Ook maagkrampen, winderigheid (poepies laten) en misselijkheid kunnen verbeteren door het gebruik, want zoethout werkt ook ontkrampend en spijsverteringsbevorderend.
Probeer deze thee ook eens als je erg moet hoesten, met veel taai slijm.

- Ook zoethout, met de moeilijke naam Glycyrrhiza glabra, kent een hele lange traditie als geneesmiddel.
- Meestal wordt zoethout gedronken in combinatie met andere kruiden, of eigenlijk, andere kruiden worden vaak "aantrekkelijker van smaak" gemaakt door

toevoeging van wat zoethoutwortel.

- De wortel heeft een dropachtige, smaak, veel kinderen vonden het lekker en andere helemaal niet!
- De zoethoutthee die je in de winkel koopt, zet je meestal als "gewone" thee, kopje kokend water, zakje erin en even laten trekken.
- Medicinaal wordt vaak ook een "decoct" gebruikt, wat betekent dat de wortel wordt gekookt. Hij is dan sterker van smaak en er zullen meer en andere stoffen in de thee zitten.

Hoe je thee ook wilt zetten, gebruik niet meer dan 2 kopjes per dag en niet langer dan 6 weken achter elkaar.

- En nu zelf maar eens zoethout gaan proeven! -

-0-

Volkstuindersvereniging 'Mariahoeve' feliciteert Mireille van harte met haar geweldige resultaat!

Arbo onderzoek

Vorig jaar kreeg ook onze vereniging het verzoek van Mireille de Groot om in het kader van haar studie Veiligheidskunde onze vereniging te mogen bezoeken om te kijken en te praten over veiligheid op tuinverenigingen in het algemeen en over "het maaien van de slootkant" in het bijzonder. Lees hieronder het heugelijke bericht dat Mireile afgelopen juni naar ons stuurde.

Beste tuinverenigingen,

Het is inmiddels al weer een half jaar geleden dat ik bij u op bezoek ben geweest voor mijn arbo-onderzoek "het maaien van de slootkant". De rondleiding op uw tuincomplex en de interviews waren zeer interessant en u heeft mij goed op weg geholpen.

Inmiddels is mijn onderzoek afgerond en kan ik u met trots melden dat de examinatoren het een interessant onderwerp vonden. Te midden van de chemiebedrijven met technisch gerelateerde veiligheidsaspecten vonden zij deze scriptie duidelijk en inhoudelijk compleet en beloonden dat met een 8,4.

Nu heeft de opleiding Technicom mij gevraagd of mijn scriptie voorgedragen kan worden aan de landelijke vereniging van veiligheidskundigen om mee te dingen aan een wedstrijd.

Elk jaar loven zij een prijs uit voor de beste scriptie. Als mijn scriptie zou winnen, wordt het openbaar gemaakt op de site van veiligheidskundigen (www.nvvk.nl).

En het zou weleens een enorme opsteker zijn voor tuinverenigingen om te laten zien dat ook wij een arbobeleid hebben en daarnaar handelen.

Met vriendelijke groet,
Mireille de Groot

Nabericht van de redactie:

Onze vereniging heeft al vele jaren een Veiligheidsbeleid, maar we realiseren dat niet alle leden daarvan op de hoogte zijn, laat staan dat men weet wat er allemaal in dit document staat beschreven.

In de komende uitgaven van Plantaardig gaan we ons veiligheidsbeleid zeker (opnieuw) onder de aandacht brengen.

Mireille, dus niet alleen gefeliciteerd maar ook bedankt dat
je ons weer even hebt wakker geschud!

-0-

Natuurlijk tuinieren

Als het weer het even toelaat, dan komt het team van Natuurlijk Tuinieren iedere dinsdagochtend in actie.

Ed en Hely Split, Sient Vingerling en Periklis Skourlis, Doreen Saunders, Jean Otterspoor, Piet van Steijn, Bert Blom, Kor Krul, Zenzi Burgy, Frances Hartmann, Trudy Vreeswijk en tot voor kort ook Evelien Lems en Jan Stam , dat zijn zo de kanjers die geheel op vrijwillige basis hun vrije tijd opofferen om ons tuincomplex zo fraai en natuurlijk mogelijk te maken. Dat in het kader van het Nationaal Keurmerk volgend jaar de kans op een vierde stop steeds dichterbij komt, is mooi, maar niet het hoofddoel.

Even lekker bijpraten, tussendoor volop koffie en genieten van de geweldige resultaten: daar draait het om!

Niet alle klusjes zijn even leuk, maar de sfeer zit er altijd goed in.

En extra hulp, al is het maar af en toe, is altijd welkom!

-0-

"Het paaltje"

Sinds kort staat er een paaltje bij de ingang van ons tuincomplex. Is het om het licht aan te doen, is het om het toegangshek op afstand te openen of is het om de brug op te halen en te sluiten?

Nee niets van dit alles.

Het betreft een sleutelkluis ten behoeve van de brandweer.

In de kluis zit een sleutel waarmee de brandweer, ook wanneer het tuincomplex is gesloten, ons complex kan binnentreden in geval van calamiteiten.

Een sleutelkluis voor de brandweer is overigens niet een specifiek Haagse situatie want ook andere "Veiligheidsregio's" hanteren een dergelijk systeem, al is het dan niet vaak bij een tuinvereniging.

En laten we niet vergeten: mocht ons tuincomplex ooit worden voorzien van een ander slot: doorgeven aan de brandweer zodat er altijd een passende sleutel in het kluisje zit!

-0-

De Velt-ecotuindagen

Op 6 en 7 juni werden de Velt-ecotuindagen gehouden. In dit artikel wat meer hierover.

"Velt" is van oorsprong een Belgische natuurvereniging die sinds eind 2013 ook een afdeling in Den Haag heeft.

"Ruim 160 boeiende tuinen in Vlaanderen en Nederland die je gratis kunt bezoeken Jaarlijks meer dan 20.000 enthousiaste bezoekers. Twee dagen lang puur genieten. Alleen, in groep of met het ganse gezin. Inspirerende tips van tuineigenaars met jarenlange ervaring. Met de Velt-ecotuindagen speelt Velt in op de grote vraag naar informatie over gezond en milieuvriendelijk (moes)tuinieren in de stad en op het

platteland. Je ontmoet tijdens dit weekend dan ook alleen maar blije mensen. De tuiniers vertellen met passie en plezier over hun ecologische tuin en jij kunt zonder schroom rondneuzen en al je vragen stellen!" aldus Velt.

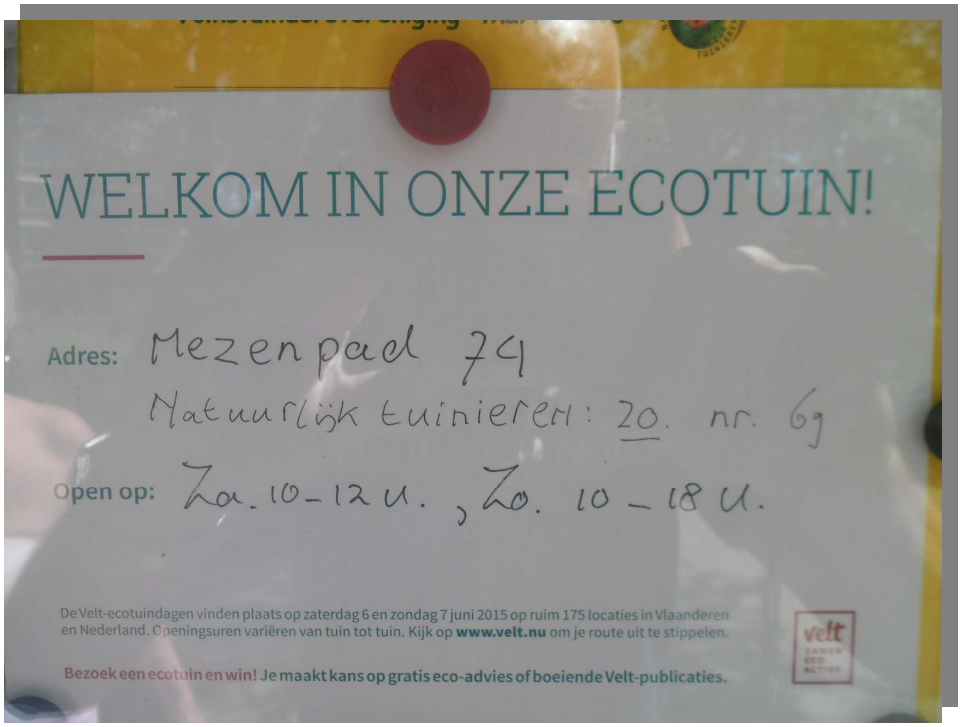

Onze leden Udo Teunis en Kor Krul stelden deze dagen spontaan hun tuin open voor publiek.

-0-

Snoeien doet niet altijd bloeien

Minder regels, minder natuur?

Natuurorganisaties in heel Europa zijn bang dat het snoeien in Europese regelgeving zal leiden tot afbraak van de natuurbescherming. Ze riepen daarom het publiek op om de Europese Commissie te laten weten dat de natuur die nog over is in Europa moet worden beschermd.

Inmiddels heeft een half miljoen Europeanen (520.325 in totaal) de Europese Commissie laten weten dat niet getornd mag worden aan de regels voor natuurbescherming.

Het was hiermee de meest succesvolle openbare raadpleging in de geschiedenis van de EU.

-0-

Geduld wordt beloond

Lang heeft Evelien Lems moeten wachten op een tuin bij onze vereniging. Maar haar geduld werd beloond en eind mei werd zelfs haar prachtige nieuwe huisje op het Kraaienpad al geplaatst.

We kennen Evelien al van "Natuurlijk tuinieren" en wetende dat zij ook enthousiaste hulp krijgt van familie en kennissen kunnen we rekenen op weer een prachtige tuin op ons tuincomplex.

Evelien blijkt niet alleen 'groene vingers' te hebben maar is ook een fanatiek motorrijdster. Vorig jaar heeft men Evelien zelfs weten te strikken om te poseren in het motorblad "Big Twin". Een ontzettend interessant motorblad voor liefhebbers van motorfietsen met twee cilinders.

-0-

Dorstige uil

Het ervoor zorgen dat vogels te drinken krijgen is hartstikke goed. Maar het kan ook bizarre gevolgen hebben. Lees hier wat toevallig in onze mailbox voorbij kwam.

Agenten in de Duitse plaats München kregen een melding van een bezorgde bewoner dat er een uil vreemd over straat fladderde. Om te bepalen of er wel of geen dieren-ambulance aan te pas moest komen gingen de agenten eerst zelf polshoogte nemen.

Ter plaatse aangekomen zagen zij inderdaad een uil die er verzwakt uitzag. Maar op dezelfde plek lag ook een gebroken fles "schnapps". Het vermoeden rees dat de uil hiervan misschien had gedronken.
De mogelijk dronken uil werd door de agenten 'opgepakt' en naar een dierenarts voor onderzoek gebracht. De arts constateerde inderdaad het overvloedig gebruik van alcohol. De uil werd, nadat hij zijn roes had uitgeslapen, weer op vrije voeten, uh poten, gesteld.

- Volgens het bericht is er geen boete uitgeschreven voor openbare dronkenschap -

-0-

Alvast voorbereidingen voor de winter

De tijd gaat snel en soms willen we wat voor de vogels in de tuin doen zodat ze goed de winter doorkomen. Maar vaak zijn we weer net even te laat.

Daarom is het wellicht nu al een mooi moment om alvast zelf vetblokken te maken;

Benodigdheden:

1. Blok ongezouten frituurvet
2. Vogelvoer
3. Oude beker/mok of kom
4. Touw
5. Steelpannetje

Bereidingswijze

Smelt een blok vet in een steelpannetje. Als het vet gesmolten is, laat het dan weer iets stollen. Voeg daarna vogelvoer toe. Maak er een goed mengsel van. Hang een touwtje in de beker. Giet het mengsel in de beker en houd het touwtje in het midden van de massa. Laat nu het vet verder stollen. Haal het vetblok uit de beker als het helemaal is afgekoeld en hang het straks in de winter in je tuin op aan een touwtje.

-0-

Soldatenboontjes

Afgelopen zomer stond er op de bar in ons verenigingsgebouw een kistje met opschrift "Soldatenboontjes". Nieuwsgierig als we zijn moesten we er even in kijken. En zulke mooie boontjes hadden we nog nooit gezien. Hoewel op de deksel er een korte omschrijving werd gegeven door ons tuinlid Jacques Vork doken we zelf ook nog eens op het internet om te kijken wat soldatenboontjes nou eigenlijk zijn.

De boontjes, van oorsprong komen ze uit Zuid Amerika, zijn niet alleen bekend onder de naam soldatenboontjes, maar nog meer bekend onder de naam 'Heilig Boontje'.

De boontjes behoren tot de 'vergeten groenten'. Erg bijzonder dus dat Jacques Vork deze boontjes beschikbaar stelde.

De boontjes moeten voorzichtig worden gekookt want ze vallen gemakkelijk uit elkaar.

<u>Bereidingswijze:</u>

1. Laat de bonen zo'n 12 uur laten weken in ruim koud water.
2. Doe de geweekte bonen in een pan en zorg dat ze goed onder water staan.
3. Breng de boontjes zo snel mogelijk aan de kook op een hoog vuur.
4. Laat de boontjes dan nog zo'n anderhalf uur zachtjes koken op een laag vuurtje.

Het leuke is dat de 'afbeelding' na het koken nog steeds zichtbaar is.

<u>Heilig boontje</u>

De afbeelding doet denken aan een Monstrans wat volgens de encyclopedie een gouden of verguld zilveren vaatwerk is waarin de geconsacreerde hostie (offer) op zichtbare wijze ten toon gesteld of in processie rondgedragen wordt.

-0-

Kaderrichtlijn Water (KRW)

Van tijd tot tijd komt de term "Kaderrichtlijn Water" voorbij. Maar wat is dat precies?

Kaderrichtlijn Water

Een goede waterkwaliteit vinden we belangrijk in Nederland. Omdat water zich weinig aantrekt van landsgrenzen, zijn internationale afspraken nodig. Sinds eind 2000 is daarom de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is.

Om dit te bereiken moeten de landen van de Europese Unie een groot aantal maatregelen nemen. Enerzijds om de kwaliteit van de 'eigen' wateren op peil te brengen, anderzijds om ervoor te zorgen dat andere landen geen last meer hebben van de verontreinigingen die hun buurlanden veroorzaken.

Waterkwaliteit in Nederland

De uitvoering van de KRW schept de nodige verplichtingen en biedt tegelijkertijd voor Nederland ook veel mogelijkheden. Nederland ligt immers benedenstrooms en is voor zijn waterkwaliteit voor een belangrijk deel afhankelijk van het buitenland. Door de invoering van de richtlijn kunnen landen niet langer problemen van hun bord schuiven. Aan Nederland de opgave om de richtlijn goed en doelmatig uit te voeren.

De Kaderrichtlijn Water in het kort

Het KRW beschermt alle wateren – rivieren, meren, kustwateren en grondwateren en stelt ambitieuze doelen om ervoor te zorgen dat alle wateren in het jaar 2015 de 'goede toestand' hebben bereikt vereist dat er per stroomgebied een beheersysteem wordt opgezet, waarin er rekening mee wordt gehouden dat watersystemen niet stoppen bij politieke grenzen vereist grensoverschrijdende samenwerking tussen landen en tussen alle betrokken partijen zorgt ervoor dat alle belanghebbenden, met inbegrip van maatschappelijke organisaties en lokale gemeenschappen, actief deelnemen aan waterbeheer zorgt voor de vermindering en beperking van verontreiniging, ongeacht de bron (landbouw, industriële activiteiten, stedelijke gebieden, enz.) vereist het voeren van een waterprijsbeleid en zorgt ervoor dat de vervuiler betaalt houdt de milieubelangen en de belangen van zij die afhankelijk zijn van het milieu in evenwicht

(Rijkswaterstaat)

-0-

Ransuilen

In 2013 konden we nog genieten van jonge ransuilen
die op ons tuincomplex werden geboren

De ransuilen werden toen ontdekt door An Stoks op haar tuin terwijl Doreen Saunders de uilen direct fotografeerde.

De Vogelbescherming liet destijds nog weten dat de kans groot is dat het jaar daarop de ransuilen weer zouden terugkeren naar ons tuincomplex.
Helaas gebeurde dat in 2014 en 2015 niet.

We moeten het nu, als goede herinnering, maar doen met de foto uit 2013.

-0-

Algemene Ledenvergadering zaterdag 24 oktober 2015 !

Leden en vrijwilligers in onze kantine

Zoals bekend hebben een aantal leden ervoor gekozen om niet de reguliere werkbeurten uit te voeren, maar daarvoor in de plaats kantinediensten 'te draaien' al maken ze hier meer uren mee dan met de normale werkbeurten.

Medewerkers Tuinpaviljoen	
Marjoke van der Esch	(tuinlid)
Wenda Peters	(tuinlid)
Klazien Peters-Sta	(vrijwilliger)
Paula van der Rande	(tuinlid)
Nico Smoorenburg	(tuinlid)
Koos Sol	(tuinlid)
Natalie Sol	(vrijwilliger)
Erwin van der Vlis	(vrijwilliger)
Sigmar van der Vlis	(tuinlid)
Sylvia van der Vlis	(vrijwilliger)

Vanuit de laatste Ledenvergadering werd verzocht om op het rooster van de werkbeurten ook deze leden te noemen.

Uiteraard is dit direct gebeurd.
Alleen om onduidelijke redenen kwamen de namen van Klazien en Wenda Peters niet voor op het lijstje met onmisbare kanjers.

Inmiddels is deze fout hersteld en is het overzicht nu compleet.

Dit is gelijk een goed moment om onze leden en vrijwilligers Marjoke, Wenda, Klazien, Paula, Nico, Koos, Natalie, Erwin, Sigmar en Sylvia nog eens extra te bedanken voor hun vier-sterren gastvrijheid.

Vier?? Wat ons betreft zijn het er vijf!

Maar wat jammer dat er op de zaterdagen door zo weinig leden gebruik wordt gemaakt van de kantine. Wat meer aanloop is niet alleen goed voor een gezellig verenigingsleven maar is ook wel zo leuk voor de vrijwilligers die zoveel van hun vrije tijd opofferen voor onze vereniging!

Dus gouw tot ziens in ons aller tuinpaviljoen!

-0-

Oh ja, ook in ons tuinpaviljoen:
ze zijn er weer, potten honing van onze eigen huisimker!

-0-

Vakwerk op de tuin

Uitgerekend tijdens de hittegolf waren de mannen van Nautic / Boeg op ons tuincomplex bezig met het plaatsen van het nieuwe toegangshek en het verbreden van de binnenbrug. Zie hieronder een impressie van het vakwerk!

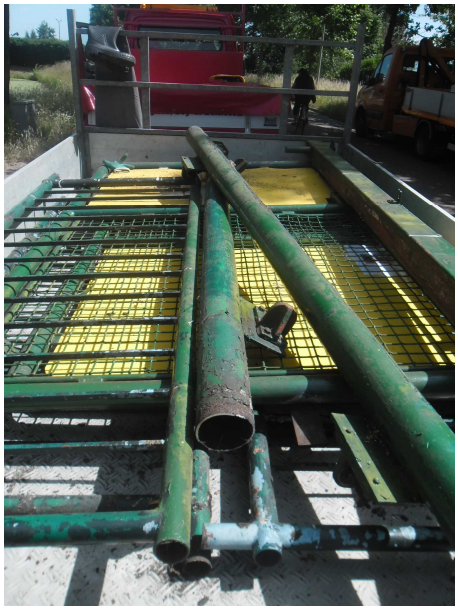

Het oude hek was snel verwijderd en het 'geraamte' van het nieuwe hek werd vakkundig geplaatst.

Ook de twee zwaar verroeste zijkanten werden vervangen door nieuwe exemplaren.

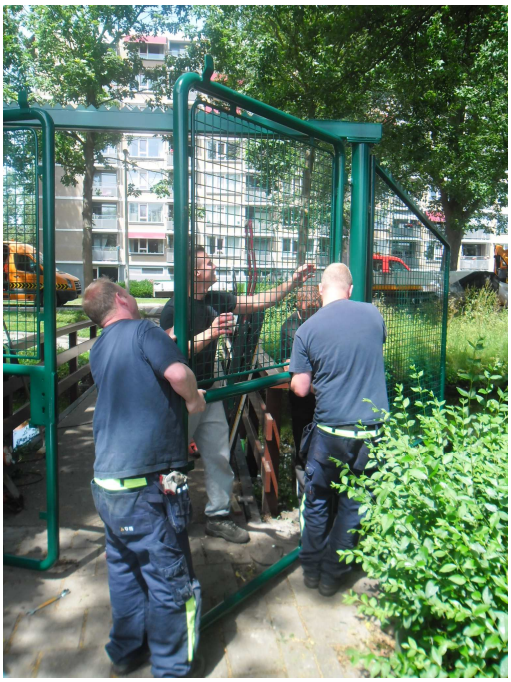

Alles was in de werkplaats 'geprefabt' en alles paste perfect. Vakwerk dus!

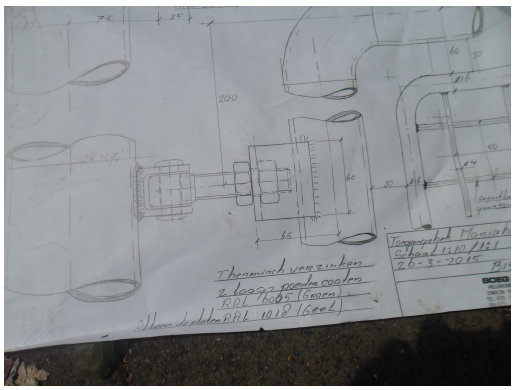

Volgens de tekening "Thermisch verzinkt en voorzien van een 2-laags poedercoating". Kan het nog duurzamer?

En zie hier het prachtige resultaat

Maar de klus was nog niet klaar. De leuningen van de binnenbrug moesten nog worden verplaatst naar de zijkant waardoor de ruimte tussen de leuningen aanzienlijk ruimer zou worden. Hiervoor moest men zelfs de sloot in. Het lijkt koel maar het was bloedheet in dat waterdichte pak!

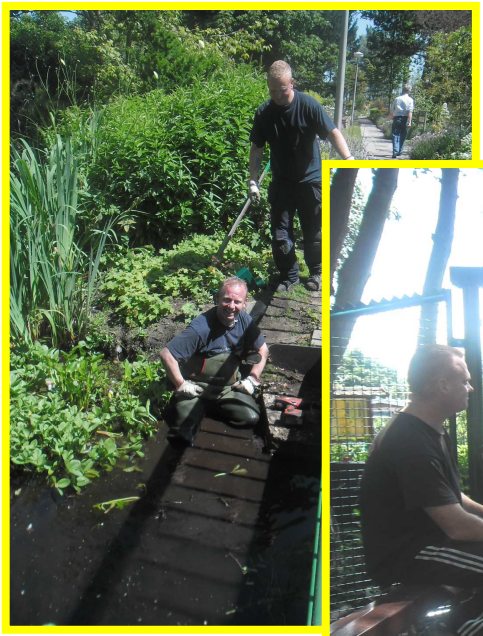

En hier het Gouden Team.

Bedankt mannen, VAKWERK!

De gemeente heeft weliswaar gezorgd voor het prachtige nieuwe toegangshek, maar we konden als vereniging ook ons steentje bijdragen.

De boog werd tijdens een werkbeurt door leden geschuurd en in de 'primer' gezet waarna Rob zorgde voor 'de finishing touch'.

-0-

Vlinders zijn goede graadmeters van veranderingen in het milieu

Veranderingen in de vlinderfauna blijken op verrassende wijze inzicht te geven in veranderingen in onze leefomgeving.

Dat stelt de Wageningse entomoloog en medewerker van De Vlinderstichting Michiel Wallis de Vries na onderzoek in het recente nummer van het wetenschappelijk tijdschrift Basic and Applied Ecology.

Zo blijkt het effect van stikstof, uit kunstmest of uit neerslag uit de lucht, op voedsel en het microklimaat voor rupsen van grote invloed op de vlinders van Noordwest-Europa. Veranderingen in landgebruik, klimaat en stikstofdepositie worden als de belangrijkste sturende factoren voor de kwaliteit van onze natuurlijke omgeving beschouwd.

Veldparelmoervlinder: een van vele soorten die door afhankelijkheid van schrale graslanden met een warm microklimaat zeldzaam zijn geworden (foto: Kars Veling)
De verschillende invloeden van deze factoren op soortengemeenschappen kunnen worden ontrafeld door naar de eigenschappen van soorten te kijken. "Daarbij komt men vaak weinig verder dan de cirkelredenering dat specialisten het moeilijk hebben en generalisten steeds algemener worden" zegt Michiel Wallis de Vries, buitengewoon hoogleraar Ecologie en bescherming van insecten aan Wageningen University: "Die cirkel

hebben we nu doorbroken met een uitgebreide analyse van de eigenschappen van dagvlinders in Noordwest-Europa – en dat heeft verrassende inzichten opgeleverd."

Gehakkelde aurelia is een van de weinige soorten die het nu goed doen, omdat hij mobiel is en juist een voedselrijke omgeving nodig heeft (foto: Kars Veling)
Uit zijn onderzoek naar de eigenschappen van Europese dagvlinders concludeert Wallis de Vries dat die eigenschappen in verschillende dimensies beschouwd moeten worden. Voedselbeschikbaarheid speelt daarin een belangrijke rol. Stikstof heeft daarin een hoofdrol, als bepalende factor voor de groei van dieren en planten, en daarmee ook voor het microklimaat waarin de rupsen van vlinders verkeren. Stikstof was vroeger schaars en de meeste vlindersoorten zijn daarom aangepast aan een weinig productieve omgeving die niet zo snel verandert. In een stabiele omgeving is de noodzaak om je goed te kunnen verspreiden niet zo groot. Dat is nu allemaal aan het veranderen: door landbouw, verkeer en industrie is stikstof in steeds grotere delen van de wereld geen beperkende factor meer. Dat is terug te zien in de verandering van de vlinderfauna, zegt Wallis de Vries. De snel groeiende en mobiele soorten van een stikstofrijke omgeving nemen nu in aantal toe en verspreiden zich over een groter gebied. Anderzijds hebben de langzaam groeiende vlindersoorten, afkomstig van voedselarme milieus, het nu dubbel moeilijk. Niet alleen verdwijnt hun leefgebied, maar omdat ze minder mobiel zijn, hebben ze het ook nog extra moeilijk om uit te wijken naar geschikte plekken elders. De inzichten uit zijn onderzoek kunnen goed worden gebruikt om indicatoren voor biodiversiteit beter te koppelen aan veranderingen in milieu en landschap, stelt prof. Wallis de Vries.

Bron: Natuurpunt / Vlinderstichting

-0-

Het is eindelijk zover!

We hebben in februari 2013 bij diverse instanties aan de bel getrokken met ons rapport "Verbinding verbroken" in de hoop dat de ecologische verbindingszone weer een echte verbindingszone zou gaan worden als de dam in de Schenk zou worden verwijderd.

Maar het is eindelijk zover: De komende maanden gaan de gemeente en het Waterschap beginnen met het schonen van de sloten en het realiseren van een open verbinding in de ecologische verbindingszone 'De Schenk". Dit alles om de waterkwaliteit te verbeteren.

Voor hen die niet precies weten hoe het zit met die ecologische verbindingszone, kijk dan even op onze site www.vtvmariahoeve.nl. Onder "projecten" vindt je het rapport dat

door onze vereniging is samengesteld en dat nu toch uiteindelijk heeft geleid tot de werkzaamheden die nu gaan plaatsvinden.

De artikelen in deze uitgave van Plantaardig over "Vismigratie", "Het meeliften van zaden door vissen" en "De Kaderrichtijn Water" zijn mooie informatieve aanvullingen op dit komende project.

-0-

Picknick bij onze vereniging

Woensdag 5 augustus kwam een aantal bewoners en begeleiders van verzorgingshuis De Landscheiding even lekker ontspannen op ons tuincomplex

Na een welkoms kopje koffie of thee genoten de bewoners en de begeleiders op het terras van VTV Mariahoeve van een goed verzorgde picknick.

Hierna ging men in optocht over de paden van het complex om de tuinen te bewonderen, waarna men voldaan huiswaarts keerde.

En wat brachten onze bezoekers een prachtig weer mee.

De parasols waren niet overbodig!

-0-

Kinderen uit de buurt op bezoek

Begin september kwamen dit keer geen bewoners van een verzorgingshuis, maar een groep kinderen uit de buurt op bezoek bij onze vereniging.

De reactie van de ouders en de kinderen waren erg leuk:

"Beste Ed, ik wil je namens de kinderen bedanken voor de leuke rondleiding op de VTV. Wat een hartelijke ontvangst met limonade en eierkoeken en daarna de uitgebreide uitleg over het natuurlijke tuinieren, de kinderen vonden het allemaal geweldig interessant. We hebben er nog over nagesproken in onze eigen moestuin en ze hebben al grootse plannen!"

De ouders en kinderen maakten zelfs onderstaande fotocollage die we jullie niet willen onthouden:

-0-

Kort nieuws

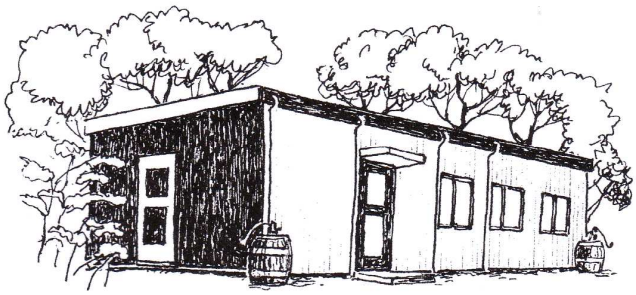

Het zal even wennen worden

De natuur organisaties "Het Haags Milieucentrum" en "Duurzaam Den Haag" zijn gefuseerd en gaan verder onder de naam "Haags Kracht Centrale". Het zal wel even duren voordat we allemaal aan deze nieuwe naam zijn gewend.
Sjaak Bral heeft echter gereageerd dat op z'n Haags 'kracht' niet met een 't' wordt geschreven. Vandaar dat vanaf nu Haagse Kracht Centrale definitief "Haagse Krach Centrale" heet. Waarvan akte!

Overigens is het adres onveranderd gebleven:
het Nutshuis aan de Haagse Riviervismarkt.

Libellen

In tegenstelling tot voorgaande jaren blijkt volgens de Vlinderstichting gedurende 2014 geen nieuwe soorten libellen te zijn ontdekt.

Hernieuwde website Vogelbescherming Nederland.

De hernieuwde website van de Vogelbescherming is al even in de lucht. Absoluut de moeite waard om te bezoeken. Indrukwekkend is het overzicht van al hun activiteiten die zij gedurende 2014 hebben ondernomen.

Tamme zwaan

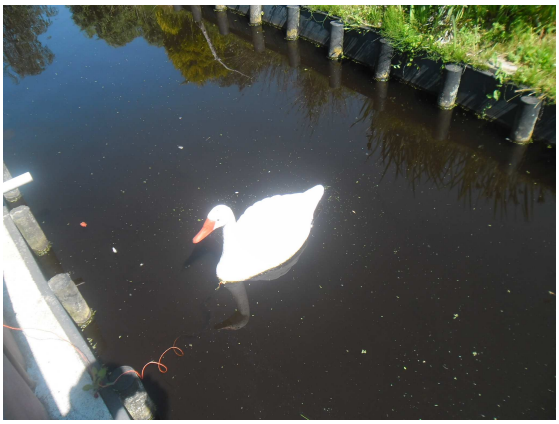

Tot grote enthousiasme van menig tuinder werd in de sloot aan het Reigerspad een zwaan gesignaleerd.

Dat was een tijd geleden dat er een zwaan in onze sloten zwom!

Maar helaas, het bleek een kunststof zwaan die door één van onze leden aan een touwtje te water was gelaten.

Adverteren in ons verenigingsblad

Natuurlijk zijn nieuwe adverteerders altijd welkom. Een hele, een halve of een kwart pagina? Al of niet in combinatie met een link op onze website? Alles is mogelijk!

Voor meer informatie: info@vtvmariahoeve.nl

Zorgelijk rapport

Uit internationale rapportage (Birdlive) is gebleken dat Europa een groot deel van haar doelstellingen voor 2020 op het gebied van biodiversiteit niet zal gaan halen. Helaas blijkt Nederland nog slechter te presteren dan de overige Europese landen, aldus Birdlive.

Het gaat goed met de padden

Het was wederom een succesvol jaar voor de paddentrek, meldt de paddenwerkgroep van Dierenbescherming Haaglanden. Ondanks de vele koude en vooral droge dagen zijn er toch meer padden overgestoken dan vorig jaar: maar liefst 7855. Opvallend was ook dit jaar weer de grote hoeveelheid overgezette watersalamanders: 806. Van de bruine kikker zijn ca. 977 exemplaren overgestoken.

Veteranendag

Tussen de 90.000 en 100.000 toe-schouwers genoten van de veteranendag op 27 juni jl.
Diverse vliegtuigen die meededen aan de vliegshow passeerden rond 13.00 uur spectaculair rakelings ons tuincomplex. Volgens geruchten zou ons tuinlid Koos Sol, woordvoerder van de veteranendag en dus nauw bij de organisatie betrokken, dit speciaal voor onze vereniging geregeld hebben. Maar dat moeten we maar met een korreltje zout nemen!

Tuinhuisje "For rent"

Tot zijn eigen grote verbazing stond tuinhuisje van ons tuinlid Bert Blom plotseling te huur.
Meerdere tuinleden vroegen zich af of Bert was gestopt met tuinieren en wie in de toekomst Plantaardig zou gaan maken en de site zou gaan bijhouden.

Maar Bert is nog zeker niet van plan om te stoppen met tuinieren en met het maken van Plantaardig en het actueel houden van de site.

Het aanbrengen van de flyer "For rent" en ook het te water laten van de kunststof zwaan waren gewoon ondeugende acties van enkele van onze leden.

(En vanwege de privacy noemen we niet de volledige namen: Familie van der V.!)

Behandelen van zieke kastanjebomen

De gemeente Den Haag werkt mee aan een proef die wordt uitgevoerd door de Universiteit van Wageningen. Bij deze proef wordt onderzocht of een warmtebehandeling bij volwassen bomen geschikt is om de ziekmakende bacterie te bestrijden. Naar verwachting worden de resultaten in 2016 bekend gemaakt.

'Geel kruis'

Als een Haagse boom (een gemiddelde boom wordt 50 jaar) kan gaan zorgen voor onveilige situaties, dan geven minimaal 2 boomdeskundigen een advies, voordat er gekapt wordt. Bomen die op de nominatie staan om te worden gekapt worden voorzien van een geel kruis om misverstanden te voorkomen. Voor iedere gekapte boom komt weer een nieuwe boom terug.

Verrassing voor het team 'Natuurlijk Tuinieren'

Ons tuinlid Madelein Vreeken heeft een kruiwagen vol met planten geschonken aan het team van Natuurlijk Tuinieren. En zo kan niet alleen het team maar iedereen meegenieten van al die prachtige planten! Bedankt Madelein!

Bestuur (bijna) weer op volle sterkte

Met Ineke van der Vlis als (ad interim) secretaris, Rob van der Vlis als (ad interim) bestuurslid en Sigmar van der Vlis als (ad interim) penningmeester is ons bestuur weer (bijna) op volle sterkte. Gelukkig!

Kunst in ons verenigingsgebouw

De vitrines zijn inmiddels alweer gevuld met geheel nieuwe serie ontzettend aardige (al dan niet door onze leden zelfgemaakte) kunstwerken. Ook zijn er weer nieuwe schilderijen van onze leden te bewonderen.

Een Gulden Klinker voor en een bedankje van onze overburen

Op 9 september werd de Gulden Klinker uitgereikt aan onze overburen.

De buurttuinders maakten van de gelegenheid gebruik om de leden van onze vereniging te bedanken voor de gulle giften aan zaden en planten en voor de vele goede tuintips ook weer het afgelopen jaar.

-0-

Tuintips

<u>Gooi een oude zaag niet weg.</u>
Zo'n oude zaag kan uitstekend gebruikt worden om bv. gras langs tegelpaden keurig recht 'af te zagen'.

Heb je een terras of tegelpad met tegels die onderling iets ruimte hebben dan is zo'n oude zaag weer uitstekend geschikt om de naden voor lange tijd onkruidvrij te maken.

<u>Suggesties voor de komende maanden</u>

<u>Oktober / november</u>

- Tulpen kunnen in de grond en lelies zelfs nog tot in het vroege voorjaar.
- Het najaar is ook een mooie tijd om graszoden te leggen of gras wat bij te zaaien.
- Zorg dat je gazon vrij blijft van bladeren.
- Groenblijvende haagplanten kunnen worden geplant en bladverliezende haagplanten kunnen zelfs tot ver in de winter de grond in.
- Wil je bollen planten die in het voorjaar moeten gaan bloeien, dan moeten ze op z'n laatst in oktober de grond in.
- Ook kunnen nieuwe klimplanten worden geplant.
- Houdt rekening met kans op najaarsstormen. Bind klimrozen en andere klimmers goed vast of snoei ze terug.
- Geef jonge en nog tere planten en struiken eventueel ook extra steun.
- Voorkom dat tuinmeubilair, plantenbakken en andere zaken niet kunnen wegwaaien.
- Controleer de stevigheid van windschermen en controleer of dakbedekking goed vastzit.
- Haal planten die gevoelig zijn voor de vorst nu alvast binnen.
- Maak een hoop van takken en bladeren waaronder egels en padden kunnen nestelen en laat deze hoop en hun gasten met alle rust tot in het voorjaar.

Let op: Tussen 15 november en 1 april is het niet toegestaan om bonenstaken, pvc-pijpen en tunnelkassen te hebben staan anders dan opgebost en/of uit het zicht te hebben opgeslagen. (Tuinreglement art. 11 lid 12)

December

- Buiten te koud? Ga lekker binnen je tuingereedschap schoonmaken en in de olie zetten.
- Houd de aankondigingen op het publicatiebord en op de site in de gaten wanneer het water wordt afgesloten.
- Neem maatregelen om bevriezing van uw waterleiding en watermeter te voorkomen.
- Veiligheid: gaten en in de grond afdekken of markeren zodat u niet kunt struikelen / vallen als de gaten door sneeuw niet zichtbaar zijn.

Tip om ruimte te besparen

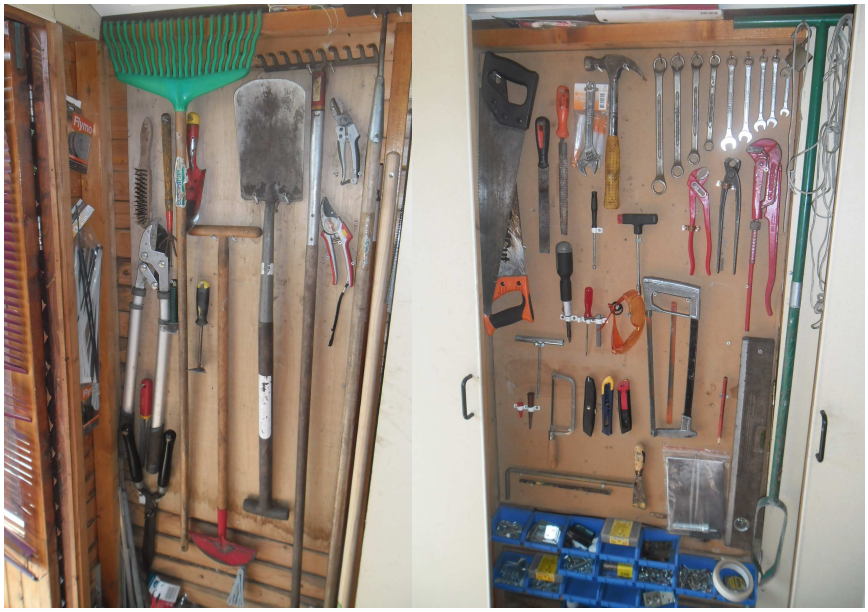

In plaats van een werkkast in je huisje kan je er ook voor kiezen om alleen een wand te gebruiken om gereedschappen op te bergen.

Eventueel schuifdeuren er voor en alles is netjes uit het zicht.

Zo'n werkwand hoeft slechts zo'n 20 cm diep te zijn.

Het is maar een ideetje.....

-0-

Werkbeurtenrooster 2015 versie september 2015

Ploeg 1 Ed Split	**Ploeg 2 Udo Teunis**	**Ploeg 3 Udo Teunis**	**Ploeg 4 Ed Split**
Data: 14/3 16/05 04/07 05/09 24/10	**Data: 21/03 09/05 11/07 29/08 31/10**	**Data: 28/03 23/05 18/07 12/09 07/11**	**Data: 04/04 30/05 25/07 19/09 14/11**
Tuinnummer/Naam	**Tuinnummer/Naam**	**Tuinnummer/Naam**	**Tuinnummer/Naam**
5 Mw. I. Bijstra	2 Dhr. H. Nefs	15 Dhr. R. van Min	10 Dhr. R. Partosoebroto
7 Mw. M. Lopez	11 Dhr. J. Nieuwenburg	16 Dhr. S. Anagnostakis	38 Dhr. Wim Jansen
12 Dhr. S. Ramcharan	18 Mw. A. Oele	28 Mw. S. Meershoek	46 Dhr. H. den Dekker
23 Dhr. R. Hilgeman	20 Mw. M. Oldenbroek	45 Dhr. R. Sewpersad	55 Mw. G. Vingerling
26 Mw. E. Lems	25 Dhr. J. Kop	56 Dhr. J. Keus	61 Mw. D. Saunders
37 Dhr. D. Dondorp	40 Mw. M. Bovenkerk	58 Mw. R. Khoesial	69 Dhr. K. Krul
Ploeg 5 Rob v/d Vlis	**Ploeg 6 Pascal Schuit**	**Ploeg 7 Ed Split**	**Ploeg 8 Rob v/d Vlis**
Data: 11/04 06/06 01/08 26/09 21/11	**Data: 18/04 13/06 08/08 03/10 28/11**	**Data: 25/04 27/06 15/08 10/10 05/12**	**Data: 02/05 20/06 22/08 17/10 12/12**
Tuinnummer/Naam	**Tuinnummer/Naam**	**Tuinnummer/Naam**	**Tuinnummer/Naam**
21 Mw. M. Meijs	14 Dhr. M. Spits	1 Mw. L. Porav	59 Mw. R. Velthuysen
29 Mw. S. Dihal	17 Mw. I. Leewens	60 Mw. L. de Man	63 Mw. N. Garcia
42 Mw. D. Korving	19 Dhr. J. Sahtie	67 Dhr. M. Kluiters	71 Dhr. M. Gnocchi
47 Dhr. R. van der Ende	36 Dhr. M. Tyler	70 Dhr. A. v/d Linden	82 Dhr. R. Somasundram
53 Dhr. G. Boedhoe	79 Mw. A. Buijsman	75 Mw. M. Vreeken	Mw. C. Tromer
66 Dhr. M. Bulut		77 Mw. L. Huijbregts	Dhr. V. Swart
		80 Dhr. C. Swanink	

We verzamelen om 9.45 uur bij het werkhok. Aanvang van de werkbeurten is 10 uur. Einde werkbeurten is 12 uur. Na afloop koffie- thee drinken en aftekenen van het werkboek.

Gaarne afmelden uiterlijk de vrijdag voorafgaand aan de werkbeurt via e-mail of telefoon.
Mocht uw commissaris niet bereikbaar zijn, dan kunt u zich ook bij één van de andere commissarissen afmelden. Als u zonder bericht niet verschijnt op uw werkbeurt zijn wij genoodzaakt € 25,= administratiekosten in rekening te brengen en een inhaaldatum wordt dan door het bestuur bepaald.

Medewerkers Tuinpaviljoen

Marjoke van der Esch	(tuinlid)
Wenda Peters	(tuinlid)
Klazien Peters-Sta	(vrijwilliger)
Paula van der Rande	(tuinlid)
Nico Smoorenburg	(tuinlid)
Koos Sol	(tuinlid)
Natalie Sol	(vrijwilliger)
Erwin van der Vlis	(vrijwilliger)
Sigmar van der Vlis	(tuinlid)
Sylvia van der Vlis	(vrijwilliger)

E-mail: info@vtvmariahoeve.nl

Pascal Schuit	06-31687827	Udo Teunis	06-42165358
Ed Split	06-51678566	Rob van der Vlis	06-40219621

Inleveren kopij voor Plantaardig

Uitgave:	Inleveren kopij:	Streefdatum publicatie:
Winternummer (december-februari)	Uiterlijk 15 november	1e week december
Lentenummer (maart - mei)	Uiterlijk 15 februari	1e week maart
Zomernummer (juni - augustus)	Uiterlijk 15 mei	1e week juni
Herfstnummer (september - november)	Uiterlijk 15 augustus	1e week september

Ja, ik word donateur van Volkstuindersvereniging Mariahoeve.

Naam dhr/mevr ……

Straat ……

Postcode …… woonplaats …….

E-mailadres…… tel.nr. ……

Ik ondersteun de vereniging met € ……. per jaar (minimaal € 12,50).

Handtekening ……

U kunt dit formulier opsturen naar VTV Mariahoeve, Postbus 91411, 2509 EA Den Haag en uw bijdrage, onder vermelding van donateur, overmaken op NL05INGB0005004839.

Als donateur ontvangt u ons verenigingsblad "Plantaardig" en bent u van harte welkom bij onze verenigingsactiviteiten.

BATIST HOBBYKASSEN

GEBRUIKTE HOBBYKAS - € 1.250,- INCL. BTW.

Prijs is af fabriek in Wateringen. Wij bezorgen én monteren in heel Nederland. Wilt u niet zelf monteren? Informeer naar ons scherpe montagetarief. Afgebeelde gebruikte actiemodel is 3,20 mtr. breed x 4,00 mtr. diep. Goothoogte: 2,00 mtr. Inclusief: 1 x schuifdeur 0,80 x 2,00 mtr. en 1 st. maxi lichtraam 0,80 x 1,35 mtr. Fundatie materiaal wordt meegeleverd. Afwijkende maten ook leverbaar.

NAALDWIJKSEWEG 5C
2291 PA WATERINGEN - HOLLAND
Website : www.batisthobbykassen.nl

Tel. : +31 (0)174 29 07 27
Fax : +31 (0)174 51 83 41
E-mail : hobbykassen@batistwestland.nl

Veursestraatweg 292 D,
LEIDSCHENDAM,
T 070 - 3203300
www.lifeandgarden.com

life&garden

van Ginderen bv
Gecertificeerd Elektrotechnisch Installatie- en Beveiligingsbedrijf

Al sinds 1970 hét bedrijf voor Den Haag en omstreken voor al uw problemen en vragen rondom elektrotechniek, inbraakbeveiliging, telefoon, data / netwerk, brandmeldinstallaties, camera installaties, intercom, videofoon en aanverwante zaken.

Natuurlijk hebben we ook een 24 uurs storingsdienst.
Zichtenburglaan 1A 2544EA Den Haag 070-3661800
www.ginderen.nl

BRABER

zeg je **gas**, zeg je **Braber**

Braber Gassen is uw specialist in de regio Den Haag op het gebied van gasflessen met propaan of butaan, industriële gassen, kachels op propaan of petroleum, wokbranders, las- en snijapparatuur en propaangereedschappen.

Lekstraat 164
2515 VZ Den Haag
070 - 394 88 55
info@braber.nl www.braber.nl

Zicht risico- en verzekeringsadviseurs

Tuinhuisjesverzekering bij *Zicht*

Uw tuinhuisje veilig achterlaten.

Een tuinhuisje is heerlijk om onbezorgd in te verblijven. Toch is het niet te voorkomen dat u uw huisje onbeheerd achterlaat. Zorg daarom voor een goede verzekering waarmee u bijvoorbeeld ook uw inboedel tegen diefstal verzekert.

Verzekeren bij ***Zicht***
** Advies over al uw schadeverzekeringen ** Deskundige medewerkers die u graag helpen ** U kunt kiezen uit: u doet het zelf of wij doen het voor u ** Onze opzegservice maakt overstappen naar ***Zicht*** heel makkelijk

Bij schade is één telefoontje naar onze schadeafdeling voldoende. Wij helpen u zo snel en prettig mogelijk en streven ernaar om uw schade in één telefoontje af te handelen.

Onze medewerkers zijn bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur onder 0297-234444

Hier, of elders in dit blad, uw advertentie?

Informeer naar de mogelijkheden bij
info@vtvmariahoeve.nl

Verenigingswinkel vtv Mariahoeve

Lekker makkelijk: tuinbenodigdheden op je eigen tuincomplex!

zaden
netten
stokken
propaangas
zakken aarde
tuingereedschappen
milieuvriendelijke bestrijdingsmiddelen
en nog veel meer

heggenschaar-expert

Snoeien met het juiste tuingereedschap van heggenschaar-expert

Om ervoor te zorgen dat de struiken en planten in uw tuin er prachtig bij blijven staan, is het belangrijk om regelmatig uw planten te onderhouden en te snoeien. Snoeien zorgt voor het levendig houden van de plant en kan vrijwel het gehele jaar gedaan worden, maar let wel op met vorst omdat de takken dan zeer kwetsbaar zijn. Het juiste snoeimoment is afhankelijk van het type beplanting. Zo kunt u bijvoorbeeld gedurende de zomermaanden aan de slag met het snoeien van uitgebloeide lavendel en rozenstruiken. Voordat u begint met snoeien dient u te controleren of de messen van de heggenschaar scherp genoeg zijn - indien de heggenschaar onscherpe messen heeft is de kans groter dat de plant ziektekiemen en schimmels ontwikkelt - en of u het juiste snoeigereedschap heeft voor de desbetreffende klus. Voor het knippen van een buxusbol gebruikt u een andere heggenschaar dan wanneer u een grote beukenhaag wilt snoeien.

Bent u van plan om een nieuwe heggenschaar te kopen? Dan heeft u de keuze uit een scala aan verschillende soorten heggenscharen van topmerken als Gardena, Bosch en Wolf Garten. Bij de aankoop van een nieuwe heggenschaar is het belangrijk om te letten op de manier waarop u de heggenschaar wilt gaan gebruiken. Heeft u een grote coniferenhaag rondom uw tuin staan? Dan is een elektrische heggenschaar of een benzine-heggenschaar aan te raden. Een accu-heggenschaar is voor grote klussen minder geschikt omdat deze in vergelijking met een elektrische of benzine-heggenschaar een korte werktijd heeft. Voor kleine klussen is een accu-heggenschaar daarentegen ideaal omdat u binnen een mum van tijd uw struikgewas heeft bijgewerkt. Ten slotte is een mechanische heggenschaar, ook wel hand-heggenschaar genoemd, perfect voor het uitvoeren van snoeiwerkzaamheden in kleine tuinen en het in vorm knippen van bijvoorbeeld een buxusstruik. Op www.heggenschaar-expert.nl vindt u naast een ruim aanbod heggenscharen ook snoeischaren, takkenscharen en boomzagen waarmee u ervoor kunt zorgen dat uw tuin er prachtig bij ligt!

Volkstuindersverenigng "Mariahoeve"

dankt onderstaande partijen voor hun geweldige steun !

Den Haag

AEGON

Shell